A.° 1853. N.° 124.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Zondag en Maandag den 21 en 22 Augustus.

BUITENLAND.

LONDEN den 18 augustus.

Morgen houdt de Koningin een Geheimen Raad te Osborne, op het eiland Wight. Denkelijk zal aldaar over de op handen zijnde prorogatie van het Parlement beraadslaagd worden.

— Bij het Centraal Crimineel Geregtshof alhier is eene aanklagt ingediend tegen den majoor *W. Beresford*, lid van het Lagerhuis, en tien andere heeren, dat zij zich vereenigd zouden hebben om de kiezers van Derby om te koopen en de verkiezing aldaar door onwettige en ongeoorloofde middelen te doen gelukken. Ongetwijfeld zal de behandeling dezer zaak de openbare aandacht in hooge mate bezig houden.

— Een Londensch dagblad vestigt de aandacht op de volgende merkwaardige zinsnede, betrekkelijk het Huis van Oranje, in een onlangs uitgegeven werk van den heer *M'Culloch* voorkomende: „De oudheid der Huizen van Bourbon, Habsburg en Brunswijk staat welligt gelijk met die van het Huis van Oranje, en zij overtreffen dit verre in de uitgebreidheid van hun gebied, maar in ieder ander opzigt staan zij daar beneden. Daarin dat zij de voornaamste werktuigen geweest zijn om Holland van het despotismus van Spanje en Engeland van de tirannij der *Stuarts* te bevrijden, ligt de voornaamste onderscheiding der Prinsen uit het Huis van Oranje, en zulks schenkt hun meer waren roem dan zij door de uitgebreidste veroveringen zouden verworven hebben. Geene enkele Familie bestaat er, aan welke de beschaafde wereld zoo groote verpligting heeft."

— Met de *Atlantic*, die New-York den 6 dezer verliet, zijn onderanderen de heeren *J. Buchanan*, minister der Vereenigde Staten bij het Hof van St. James, *P. Soule*, minister bij het Spaansche Hof, kolonel *Gibbs*, zaakgelastigde in België, en *R. G. Bainwell*, consul te Amsterdam, alhier aangekomen. — De postmeester-generaal te Washington heeft eene aanmerkelijke vermindering in de brievenposten van en naar verschillende Europesche Landen bekend gemaakt. — Een korps Noord-Amerikaansche troepen is naar Rio Grande gezonden, denkelijk ten gevolge der jongste handelingen van Mexico.

— De stad Cumana in Venezuela is den 15 julij bijna geheel door eene aardbeving vernield. Men begrootte het getal der daarbij omgekomenen op duizend en diegenen welke de wijk naar Curaçao genomen hebben verzekeren dat in de geheele stad geen bewoonbaar huis is overgebleven. Naardien Cumana de stad was die zich het sterkste tegen de regering van den president *Monagas* verzette, dacht men dat deze ramp vooreerst een einde aan den burgeroorlog gemaakt zal hebben.

PARIJS den 18 augustus.

Heden zouden de Keizer en Keizerin naar Dieppe vertrekken; alle toebereidselen waren dan ook voor hunne afreis gemaakt, doch gisteren avond is eensklaps bepaald, dat HH. MM. de reis niet zouden ondernemen; of zulks nu later geschieden zal, weet men niet.

Gisteren heeft prins *Napoleon* zich naar St. Cloud begeven en zich daar langen tijd met den Keizer onderhouden.

— Men spreekt hier van eene nieuwe nota, welke door graaf *Nesselrode* aan het Fransche Kabinet gerigt zou zijn en in welke de Russische minister de redenen zou ontvouwen, welke den Czaar hebben bewogen de bemiddeling van Oostenrijk aan te nemen, terwijl de nota eindigt met vrij hevige klagten over de taal der ministeriële drukpers te Parijs jegens Rusland.

— Naar verzekerd wordt, zal de *Moniteur* eerstdaags weder verschillende nieuwe concessien van spoorwegen openbaar maken.

— Per telegraaf is alhier heden berigt ontvangen, dat het Keizerlijk hof van Rouaan zich in de zaak der vreemde correspondenten, in tegenoverstelling van het hof van cassatie, heeft vereenigd met de uitspraak van het Keizerlijk hof van Parijs; de beschuldigden zijn derhalve veroordeeld, doch zullen zich op nieuw in cassatie voorzien.

— Uit Romagna schrijft men, dat de schaarschte van granen daar groote onrust onder de lagere volksklasse had verwekt, welke zelfs getracht had den vervoer van granen te beletten. Te Cesena was een twintigtal oproermakers in hechtenis genomen, terwijl een bijna gelijk aantal de vlugt had genomen. Te Faenza en Imola waren vele personen ingekerkerd wegens staatkundige moordaanslagen.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 19 augustus.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van vrijdag 19 augustus.* (Vervolg.)

De heer *Groen van Prinsterer* was aan het woord.

De spreker treedt ten deze nog in breedvoerige beschouwingen, en merkt ook op, dat de voordragt eener wet in de tegenwoordige oogenblikken hem leed doet; hij meent, dat daardoor aan de partij van het afgetreden bewind een onberekenbaar voordeel is gedaan; daardoor toch worden de R. Katholieken in een toestand gebragt dat zij den schijn hebben van beleedigd te worden, in plaats van beleedigd te hebben. De spreker zegt het Ministerie ook dank voor de belangrijke wijzigingen in de wet gebragt. „Wij wenschen, zeide hij ten slotte, niet eene tegenstelling tusschen Protestanten en Katholieken, maar tusschen revolutie en anti-revolutie. Maar wij wijken ook niet voor die rigting, waardoor de Grondwet verscheurd wordt en Nederland zou ophouden het klassieke land der vrijheid te zijn."

De heer *Reinders* betreurt het voor het Vaderland en voor den Koning, dat men Z. M. den raad gegeven heeft op dit oogenblik deze voordragt aan de Kamers te onderwerpen, waardoor het crediet naar buiten kan verminderd, rust en eendragt naar binnen kan geschokt worden.

De heer *van Heiden Reinestein* is voor het ontwerp gestemd, maar zal gaarne tot verbetering daarvan medewerken. — De heer *van Asch van Wijck* is mede voor het ontwerp, doch zal voorloopig insgelijks van het woord afzien. — Ook de heer *Dirks* acht het ontwerp niet in strijd met de Grondwet, en de vaststelling der wet noodzakelijk.

De heer *Rijk* ontwikkelt de gronden die hem bewegen zich voor het ontwerp te verklaren. Zoo men, zeide hij, deze wet vroeger had vastgesteld, men ware nooit in den moeijelijken toestand gekomen waarin men zich nu bevindt. Hij is boven allen sectegeest verheven, maar de inhoud en strekking der Pauselijke allocutie moeten op waardige wijze beantwoord worden. Hij kan zich met de algemeene strekking van het ontwerp geheel vereenigen, maar sluit geene amendementen uit, waardoor de voordragt nog zou kunnen worden verbeterd. — De heer *Engelen* ziet van het woord af, maar verklaart zich mede voor het ontwerp.

De heer *van Bosse* verdedigt de handelingen van het vorig Ministerie met kracht en ontzenuwt de beschuldigingen, waaraan het, door partijbelang, sedert was blootgesteld. Vooral weert hij van den heer *van Zuylen van Nyevelt* den blaam, welken men meer bepaald op hem heeft trachten te werpen, alsof hij vooraf van de organisatie kennis had gedragen. Ten tweede beschouwt hij de wet en spreekt zijn afkeurend oordeel daarover uit, als zijnde eene gelegenheidswet, die, ofschoon nopens de R. K. kerkregeling niets meer doende dan het vorig Ministerie en niets meer verhinderende dan hetgeen datzelfde Ministerie beoogde en gedaan had, — niet te min ook voor de Protestanten later belemmerend voor de godsdienstvrijheid zou worden.

De heer *de Lom de Berg* voert het woord tegen de wet. — De heeren *Hoekwater* en *Hoffman*, voorstanders der wet, zien van het woord af. — De heer *van Hoëvell* onderzoekt in eene uitvoerige rede den oorsprong van dit Ministerie, deszelfs zamenstelling en heterogene elementen en de daden van dit Ministerie, meer bepaald wat deze wet en hare aanleiding betrof; in den loop zijner rede zeide hij, dat, indien hij wèl geïnformeerd was, een der aangebleven Ministers den brief van 16 april aan den Koning korter en krachtiger had willen stellen. — De Minister van Oorlog geeft te kennen, dat deze opgave onjuist is; hij had niet gezegd dat de brief niet krachtig genoeg was, maar gezegd dat die korter en eenvoudiger kon zijn; de meerderheid van den Ministerraad dacht er anders over, waarop de brief door allen werd geteekend, ook door hem, omdat hij het niet raadzaam achtte zich destijds van zijne ambtgenooten te scheiden. — De heer *van Hoëvell* antwoordt dat hij geen der Ministers met name heeft aangewezen, waarop de Minister van Oorlog zegt, dat er iemand moet geweest zijn die den spreker verhaald heeft wat er in den Ministerraad is voorgevallen en dat deze hem dan ook wel gezegd zal hebben wie aanmerking op den brief gemaakt heeft.

De heer *Hugenholtz* bestrijdt de wet in het breede en doet daarbij de politieke nevenoogmerken bij de godsdienstige agitatie uitkomen, vooral door de anti-revolutionaire partij beoogd.

Morgen voortzetting, wanneer de heer *Strens* aan het woord is.

Bij Zr. Ms. besluit van den 17 dezer is benoemd tot kantonregter te 's Gravendeel, mr. *P. G. ten Zeldam Ganswijk*, thans die functien bekleedende te Sommelsdijk.

's GRAVENHAGE den 19 augustus.

Bij Koninklijk besluit van den 18 dezer zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Engelen c. a., de heer *D. L. Heinsius*, thans ontvanger derzelfde middelen te Horssen, en te Horssen, de heer *H. B. H. Malingré*, geagreëerd klerk bij den controleur van 's Rijks belastingen te Heusden.

Bij Zr. Ms. besluit van den 15 dezer is aan den luitenant ter zee der 1ste kl. titulair *J. L. L. Penning Nieuwland*, onder-inspecteur over het loodswezen enz. te Brouwershaven, en aan den commissaris der loodsen aldaar *C. F. van Dierendonck*, vergund, aan eerstgenoemden het aannemen en dragen van het versiersel van ridder der orde van *Franz Joseph*, en aan laatstgenoemden van het Gouden Kruis van Verdiensten, hem door Z. M. den Keizer van Oostenrijk toegekend.

Bij besluit van den 16 dezer heeft Z. M. goedgevonden: 1°, aan de na te melden officieren bij de rustende schutterij, op hunne daartoe gedane verzoeken, eervol ontslag te verleenen, te weten: in de provincie Noordbrabant, aan *J. J. Schutjes* als kap.; in de prov. Gelderland, aan *G. Langeler* en *G. de Greeff* als 2de luit.; in de prov. Zeeland, aan *D. P. Dominicus* als 2de luit. en *J. Hebbeling* als 1ste luit.; in de provincie Friesland, aan *J. Spree* en *J. M. Boetes* als 2de luit. en *D. J. van der Mey* als 1ste luit.; in de prov. Groningen, aan *L. K. de Vries* als 2de luit. en *P. Venckers* als kap.; — 2°, op zijn verzoek mede eervol ontslag te verleenen aan mr. *C. de Ranitz* als auditeur bij den schuttersraad in de prov. Groningen; — 3°, eervol ontslag te verleenen aan *G. H. Coops* als 1ste luit. in de prov. Gelderland; — 4°, bij de na te noemen rustende schutterijen te benoemen en aan te stellen: in de prov. Noordbrabant, tot kap. *C. van den Briel*; in de prov. Gelderland, tot kap. *A. J. T. Kobus*, tot 1sten luit. *G. Kleve* en tot 2de luit. *B. Prins* en *P. Slagregen*; in de prov. Utrecht, tot kap. *H. van Wijk*, tot 1sten luit. mr. *F. L. van Oudhoorn* en tot 2den luit. *A. de Joncheere*; in de prov. Friesland, tot 2de luit. *W. W. Anema*, *G. D. Deinema* en *D. van den Berg*, en tot 1sten luit. *J. D. Lont*; in de prov. Overijssel, tot 2de luit. jonkh. *P. Z. Junius van Hemert*, *J. S. A. Boeijink* en *G. J. Swam*; in de prov. Groningen, tot auditeur bij den schuttersraad mr. *A. J. Hesselink*, tot kap. mr. *J. Geertsema van Wijchgel van Schildwolde*, tot 1sten luit. *H. J. de Weert* en tot 2de luit. *J. Homkes* en *J. H. Büffinga*.

Bij besluit van den 17 dezer heeft Z. M. goedgevonden, aan *J. M. Goyarts*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen uit zijne betrekking van burgemeester van Budel, onder dankbetuiging voor de diensten, door hem aan den Lande bewezen.

Bij besluit van den 17 dezer heeft Z. M. goedgevonden: 1°, op hun verzoek eervol ontslag te verleenen aan den heer *O. W. van Tusschenbroek*, uit de betrekking van secretaris van den polder Beest, provincie Gelderland; aan den heer *C. Verseveld*, uit de betrekking van hoogdijkheemraad van den polder Oost-IJsselmonde, provincie Zuidholland; 2°, te benoemen: in het bestuur van den Zuidpolder van Woensdrecht, gemeen met Hinkelenoord, provincie Noordbrabant, tot dijkgraaf, den heer *J. Bril*, en tot gezworenen de heeren *A. Jacobs* en *G. Moors*; tot secretaris van het polderdistrict Wageningen en Bennebroek, provincie Gelderland, den heer *J. van Rijn* Jz.; tot heemraad in het polderdistrict van de Dremptsche, Oldenhoofsche, Hooglurensche en Oldburgsche dijken, provincie Gelderland, den heer *H. Breukink* Bz.; tot heemraad van den Zegenpolder, onder Rhoon, provincie Zuidholland, den heer *C. van der Sijs*; in het bestuur van den Eendragtspolder, op den grond van Goudswaard, provincie Zuidholland, tot dijkgraaf den heer *W. van de Erve*, en tot heemraad den heer *J. Boender*; tot hoogheemraden van den Ring van Putten, provincie Zuidholland, de heeren *H. de Vos*, *D. Vermaat*, *P. de Raat*, *J. Saarloos* en *D. Oosthoek*; tot heemraad van den Anna-Paulowna-polder, provincie Noordholland, den heer *J. Blauboer* Az.; tot hoogheemraad van de Watergraafsmeer, provincie Noordholland, den heer *A. van den Broeke*; tot hoogheemraad van den Zeeburg en Diemerdijk, wegens het district Loenen, provincie Noordholland, den heer *B. Hagedoorn*; tot oudswaardsman der Vier Noordercoggen voor de Hoogwoudercogge, provincie Noordholland, den heer *J. van Leeuwen*; tot kameraar bij het collegie van den Lekdijk boven dam, provincie Utrecht, den heer jonkh. *C. W. E. C. de Geer*; tot leden van het collegie van gecommitteerde geërfden van Eemmes, provincie Utrecht, de heeren *L. Hoogeboom* en *L. R. Rutgers van Rozenburg*; tot gecommitteerde van den binnenpolder het bedijkte Rondebroek, provincie Overijssel, den heer *J. Nieuwenhout*; tot dijksvolmagt van de Bildtpolders, provincie Friesland, den heer *E. van Loon* Jz.; tot dijksvolmagt bij het dijksbestuur der contributie het Nieuwe Bildt, provincie Friesland, den heer *E. A. Bekius*.

Bij Koninklijk besluit van den 17 dezer is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Echt c. a., de heer *G. Merckens*, thans ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Posterholt.

Staten-Generaal.

Wij laten hier nog breedvoeriger volgen wat de heer *van Bosse* in de zitting der Tweede Kamer van heden heeft in het midden gebragt:

De spreker vangt aan met te zeggen dat hij minder gelukkig is dan vorige sprekers, die, zich vereenigende met het ontwerp, de kortheid hebben kunnen betrachten. Men zal echter den bijzonderen toestand, waarin hij in deze Kamer verkeert, moeten erkennen. Het is hem voorgekomen, dat de tegenwoordige tijd, dien men thans beleeft, wel eenige overeenkomst heeft met een vroeger tijdperk onzer geschiedenis. Hij bedoelt den tijd na de scheiding van België. In 1830—39 bestond er eene groote ingenomenheid met de maatregelen der Regering. Menig krachtig woord werd gewisseld. Zij die het destijds waagden aanmerkingen te maken en die met de Regering verschilden, hetzij over de den loop der onderhandelingen, hetzij over de aangenomen houding, werden destijds maar al te dikwerf voor vijanden van den Koning en het Vaderland, als onruststokers, als Jacobijnen afgeschilderd. Hij vreest dat zij, die het ook thans met de Regering niet eens zijn, wat dit ontwerp aangaat, ook eene harde beoordeeling zullen ondervinden, dat men hun hard zal vallen. Men zal hunne aanmerkingen wel-

ligt aan bijoogmerken toeschrijven; hij voorziet dit, ook ten zijnen aanzien. Maar wanneer hij de mannen der oppositie van 1830—39 thans niet meer als vijanden van het Vaderland ziet aangemerkt, ja hen als de warmste vrienden van het Vaderland ziet beschouwen, dan ontstaat bij hem de hoop, dat men in lateren tijd de houding der tegenstanders billijker zal beoordeelen en hen van alle bijoogmerken zal vrijspreken. Dit doet hem besluiten om met vrijmoedigheid zijn gevoelen kenbaar te maken.

In den loop dezer discussien is meermalen gesproken over de handelingen van het vorig Ministerie. Het is niet met zachtheid, met onpartijdigheid, met billijkheid beoordeeld. Integendeel, zijne handelingen zijn hard beoordeeld, zoo zelfs, dat men in het orgaan eener partij, die zoo lang het noodig zij, het Ministerie ondersteunt, gelezen heeft, dat men liever den constitutionnelen regeringsvorm te gronde zou zien gaan, dan dat de mannen van het vorig Ministerie weder zouden optreden. Hij heeft gelukkig de overtuiging, dat de onpartijdige geschiedenis een minder hard oordeel over die mannen vellen zal. Waaruit ontstaat echter die harde beoordeeling? Hebben de leden van het vorig Ministerie dan de beleediging niet gevoeld, hebben zij den smaad eenvoudig voorbijgezien? De daadzaken, die het tegendeel bewijzen, zijn aanwezig. Men moge verschillen over de wijze, waarop zij daartegen zijn opgekomen, men moge wenschen dat het nog meer gedaan had, doch zeer zeker is het vorig Ministerie niet ongevoelig geweest over den aangedanen smaad. Naauwelijks was de vastgestelde invoering bekend, of het vorig Ministerie heeft geene zorgen, moeite noch pogingen nagelaten, om te trachten den grootsten steen van aanstoot weg te nemen, in welke poging het door zijne aftreding werd gestoord. Meermalen heeft men het opgemerkt, dat de publieke opinie, als zij oordeel velt over afgetreden Staats-ambtenaren, zelden regtvaardig, dikwerf zeer onbillijk is. Hier was dit inzonderheid het geval met den vorigen Minister van Buitenl. Zaken. Het heeft hem leed gedaan, dat de Staats-Courant van 27 april jl. niet nog meer stukken heeft openbaar gemaakt. Hij verdenkt volstrekt niemand; hij neemt aan, dat het bij vergissing, bij toeval, geschiedt is; dat men bij de bloemlezing, welke in het licht gegeven werd, juist die stukken heeft gekozen, die bij het publiek een verkeerden indruk hebben gemaakt, en dat men zelfs een stuk aan het licht gebragt heeft, dat nooit voor publiciteit bestemd was. Door dien ongelukkigen zamenloop van omstandigheden werd de vorige Minister van Buitenlandsche Zaken zoo geheel verkeerd beoordeeld. Om dit te bewijzen behoeven de omstandigheden slechts herinnerd te worden. Den 16den april vragen al de Ministers van het vorig Kabinet hun ontslag. De Koning nam dat van 4 aan en weigerde het ontslag aan de 3 overigen. Het was natuurlijk dat het publiek toen aan eene meerderheid of minderheid in den Raad dacht. Dat oordeel was ook ongegrond. Van de 7 ministers, die hun ontslag vroegen, waren er 3 die opgetreden waren, nadat de zaak, die zooveel spanning heeft veroorzaakt, reeds was afgeloopen. Dat was het geval met de Ministers van Oorlog en Justitie, maar vooral met den Minister van Buitenlandsche Zaken, die de portefeuille eerst bekomen heeft toen de zaak geheel voldongen was, zelfs tot de laatste letter toe en die er alzoo volstrekt niets meer aan heeft kunnen doen. Hij zal nu niet verder over de onvolledigheid der gedane diplomatieke mededeelingen uitweiden, maar toch moet hij de aandacht vestigen op eene omstandigheid, die het ontslag van het vorig Ministerie heeft vergezeld, die wel den Minister van Buitenlandsche Zaken vooral betrof, maar waarbij töch ook de andere leden van het vorig Kabinet betrokken zijn. Hij vraagt niet meer naar andere mededeelingen; zij zouden weinig meer baten: de slag toch is geslagen, maar hij moet herinneren, dat wel bekend gemaakt is het rapport van den Raad van Ministers van 14 april jl. betrekkelijk de adressen, doch dat men zich bepaald heeft tot de mededeeling der *conclusie* van het rapport van 6 april. Dat rapport strekte om eenige adressen ter zijde te leggen. Het blijkt nu echter niet, welke adressen bedoeld werden. Als geschiedkundige herinnering en tot bevordering van eene meer billijke beoordeeling kan strekken, dat zich daaronder adressen bevonden, waarbij aan den Koning verzoeken werden gedaan, die, zoo men de Grondwet behouden wil, niet konden worden ingewilligd.

Ook in het rapport van het tegenwoordig Ministerie van 26 april jl. komen onderscheiden zinsneden voor, waaruit een verkeerde, een ongunstige indruk nopens de handelingen van het vorig Kabinet kan voortvloeijen. Zoo leidde men daaruit af, dat het vorig Ministerie de eer van regerings-maatregelen niet aan den Koning zou bewezen hebben. Toen hij dit las, werd hij met diep leedwezen vervuld; het was eene ongegronde beschuldiging. Tot wederlegging dier beschuldiging herinnert hij onderanderen aan hetgeen in de Kamer is voorgevallen, ten aanzien van de afschaffing voor een deel van den accijns op het geslagt. De leden der Kamer hadden die voorgesteld, maar de Regering heeft zorg gedragen dat een maatregel, die de bevolking aangenaam moest zijn, van den Koning is uitgegaan. Zoo heeft men ook aan het vorig Ministerie te laste gelegd, dat het de kracht aan regterlijke uitspraken wilde ontnemen, voor zoover die tegen den Staat gewezen waren. Toen men de bedoelde zinsnede in het rapport schreef, had de billijkheid gevorderd, dat men te gelijker tijd er had bijgevoegd, dat aan de Kamer reeds een wetsvoorstel was aangeboden, waaruit het middagklaar bleek, dat men aan de aanmerkingen was tegemoet gekomen en dat de beschuldiging was ongegrond. Dergelijke beschuldigingen hebben hem des te meer leed gedaan, omdat daaruit zoo veel aanleiding getrokken werd tot de meest ongegronde, ongerijmde en onware geruchten, ten aanzien der betrekkingen tusschen den Koning en de leden van het vorig Ministerie. Heeft men zelfs niet durven verspreiden en is men niet zoover gegaan om uit te strooijen, dat die Ministers niet dien eerbied aan den Koning zouden hebben bewezen, dien elk onderdaan aan het hoofd van den Staat verschuldigd is. Hij zal de Kamer met al die praatjes, met al die lasteringen niet ophouden. De bekende les van *Bazile* is maar al te goed bekend. Hij zal alleen zeggen dat de vorige Ministers een billijker en regtvaardiger oordeel hadden mogen verwachten.

Of de publieke opinie ten hunnen aanzien billijk geweest is, of zij den toestand, waarin het Ministerie geplaatst was, wel in het oog gehouden heeft? meent hij evenzeer te moeten betwijfelen. Was dat Ministerie volkomen vrij? had het *table rase?* Neen, het moest eene keuze doen. Er bestond een concordaat. Toen er dus sprake was van de vestiging der organisatie van de R. K. kerk, ontstond de vraag of men de voorkeur zou geven aan een concordaat, of dat men aan de grondwetsbepalingen haren vrijen loop zou laten. Hij zal zich nu niet bezig houden met het onderzoek der vraag, of de sluiting van een concordaat met de begrippen en de beginselen der Grondwet overeenkomt. Maar hij wil dit alleen vragen of de regeling der hierarchie bij concordaat minder onrust zou hebben doen geboren worden. Men herinnere zich slechts wat er in 1827 en 1841 is voorgevallen. Werd er toen eene brochure minder in het licht gegeven? Zijn er toen minder adressen aan den Koning gerigt? Immers neen. Men herinnere zich toch, dat ook toen de leus was: geen concordaat met Rome! Dit doet bij hem de overtuiging ontstaan dat, zoo men de hierarchie door een concordaat had willen regelen, geene stem minder tegen die organisatie zou zijn vernomen. Het Kabinet had dus de keus tusschen de regeling der bisschoppelijke hierarchie door het concordaat in het leven terug te roepen of aan de R. K. kerk hare grondwettige vrijheid, hare eigene regeling over te laten. Het Kabinet was van oordeel, dat de wet van germinal hier te Lande niet wettig verbindend was. En wat was nu het gevolg van zijne politieke handeling? Het Kabinet voldeed aan billijke, gegronde wenschen van de R. K. bevolking en wel op eene wijze, geheel strookende met de voorschriften der Grondwet. Maar het verlangde vrije regeling, altijd in overleg met de Regering, voor het minst eene voorafgaande mededeeling; dat was een *stellig beding*. Of zou men denken, dat toen de minister van buitenlandsche zaken, de heer *van Sonsbeeck*, in zijn rapport aan den Koning over het resultaat der onderhandelingen van 20 september 1852 te kennen gaf, dat hem officieus was medegedeeld, dat er eene officiële mededeeling zou geschieden, die verklaring niet op goede gronden steunde? Neen, zulke verdenkingen van kwade trouw mag men, zonder bewijs, niet aannemen. De goede trouw had medegebragt dat aan die voorwaarde zou zijn voldaan. Zij werd echter niet vervuld. Hij erkent het, het Ministerie heeft vertrouwd en is blijven vertrouwen, dat die mededeeling zou worden gedaan. Het werd in die verwachting te leur gesteld.

In den loop dezer discussien heeft men dienaangaande gewezen op de tegenstrijdige verklaringen van den gewezen minister *van Zuylen* en den kardinaal *Antonelli*. Het ligt in den aard der zaak, dat hij persoonlijk daarover niet veel kan zeggen. Hij toch nam ook de portefeuille van het ministerie voor Hervormde Eeredienst waar, en stond alzoo met de gevoerde onderhandelingen in geene dadelijke aanraking. Maar ééne zaak kan hij als eerlijk man getuigen: het is dit, dat van het eerste oogenblik af, dat zich de vraag voordeed of er vooraf eenige mededeeling gedaan was, hij altijd heeft vernomen, dat dit niet was geschied, en het antwoord dat hij bekwam was steeds hetzelfde, dat er aan de toezegging niet was voldaan.

Nog een ander punt meent hij te moeten behandelen. Gedurende de discussien heeft hij dikwerf gehoord, dat het Hof van Rome of de ultra montaansche partij op de invoering der R. K. hierarchie hadden aangedrongen; dat was het geval niet. Sedert 1841 vond dit geen plaats. Het waren de Nederl. Katholieken, hunne notabiliteiten, die er op aandrongen; het Hof van Rome deed dit niet, het maakte er geen haast mede. Dit was ook natuurlijk, want de ultramontanen zijn er niet mede gediend dat Nederlanders de bisschoppelijke zetels bekleeden. Zij zouden beter het Land als eene missie hebben blijven beschouwen. Was de politiek die het vorig Ministerie in deze volgde dan niet verkieselijk? In welken verzoenenden zin men zich ook moge doen hooren, wat men ook zeggen moge, men zal deze wet niet als het werk van onpartijdigheid beschouwen. Immers daardoor zullen de ultra-protestanten, de ijveraars die zich nu ook op den voorgrond hebben geplaatst, niet bevredigd worden. Evenmin als in 1827 en in 1841 willen deze bisschoppen. Men zie slechts de organen van die partij. En de meer gematigde Protestanten, zullen ook deze zich niet beklagen, dat hunne wenschen worden verijdeld. Als men toch de handelingen van het vorig en het tegenwoordig Ministerie naast elkander legt en men dan ziet dat alles nederkomt op een juridisch geschil over het al of niet bestaan eener Fransche wet, maar dat voor het overige men geen enkel gezag in handen zal krijgen, zal men dan niet vragen of daartoe een Ministerie moest worden vervangen en eene Kamer ontbonden, zal het daaruit niet blijken, dat het vorig Ministerie de zaken niet zoo verkeerd heeft behandeld? Doet toch het tegenwoordig Ministerie niet hetzelfde als het vorige? Heeft de Minister van Justitie niet gisteren openlijk gezegd, dat, zoo deze wet wordt aangenomen, gij uwe bisschoppen zult hebben. Derhalve bestaat het verschil alleen over het geldige eener Fransche wet.

Wat nu het ontwerp zelf aangaat, vraagt de spreker, of het in de tegenwoordige omstandigheden staatkundig en raadzaam is; hij acht het tijdstip tot de vaststelling eener wet niet gunstig. Zelfs op het standpunt der Regering is de wet niet noodig. Immers zij meent dat de wet van germinal nog bestaat. De Minister van Justitie heeft gisteren zelf gezegd, dat, als de wet niet wordt aangenomen, hij de wet van germinal zal handhaven en ten uitvoer leggen. Was het dan noodig, in den tegenwoordigen tijd, bij zoo veel opgewondenheid, dergelijke wet aan te bieden en die opgewondenheid daardoor toenemen? Men heeft op den onrustbarenden vooruitgang der ultramontanen gewezen, en deze wet moet tot een nationaal protest strekken. Als Protestant en als lid der Kamer komt hij daartegen op, omdat hij het hoogst onraadzaam en gevaarlijk zou achten, dat het wereldlijk gezag optrede bij een vraagstuk, dat van zuiver kerkelijken aard is, dat tot het geestelijk terrein behoort. Hij vraagt het aan den eersten spreker van heden of hij wel consequent met zijne eigene beginselen is? Het is toch niet zoo zeer de vraag of er preventieve of repressieve bepalingen moeten worden vastgesteld, maar wel of de Staat de bevoegdheid heeft zich te mengen in het wezen der kerkgenootschappen. Die eerste spreker heeft wederom oorlog gevoerd tegen de vrijzinnige rigting, maar als die spreker zich zoo onbepaald daartegen verklaart, is hij dan niet onbillijk en is hij dan niet ondankbaar? Wat kwaad heeft toch die vrijzinnige rigting verrigt; wat kwaad heeft zij gedaan ten aanzien van de partij waartoe die spreker behoort? Zij heeft door die rigting godsdienstige vrijheid bekomen. In 1840 kwam de vrijzinnige rigting tot stand; zij ging in 1848 nog verder. Naarmate zij overwon, werden de belemmeringen tegen de afgescheidenen weggenomen en zijn zelfs de laatste sporen daarvan verdwenen. Men herinnere zich nog wat in het vorig jaar ten aanzien van Hoenderloo is voorgevallen. Bedenkt men dit, dan zal men moeten toestemmen, dat er niet genoeg in het oog gehouden wordt, dat de vrijzinnige rigting toch niet altijd en niet overal kwaad heeft gesticht.

De spreker behandelt daarna de vraag, of de wet in de tegenwoordige omstandigheden noodig is, vooral na hetgeen in de laatste jaren heeft plaats gehad. Men heeft aangevoerd en het heeft hem getroffen, dat er door verschillende Ministers, die zich hebben opgevolgd, onderscheiden uitlegging aan de Grondwet is gegeven. Ook gedurende deze discussien is het gebleken, hoe verschillend men er over denkt. Hij kan het dus wel begrijpen, dat men trachten wil, door de vaststelling dezer wet, de grondwetsbepalingen te verduidelijken en de punten van verschil uit te maken. Maar dan moet dit ook volledig geschieden. Dan moet men trachten alle vraagstukken uit den weg te ruimen en zorg dragen dat men niet over eenigen tijd weder eene nieuwe wet zou moeten aanbieden. Eene gelegenheid als de tegenwoordige is tot de vaststelling van zoodanige wet minder geschikt. Hij zou zich niet durven rangschikken onder hen die te kennen geven dat de vaststelling van zoodanige wet onmogelijk was, doch zeker onder hen, die het er voor houden, dat de moeijelijkheden zeer groot zijn en dat het met veel bezwaar gepaard zou gaan. Hij hoopt dat zich spoedig de gelegenheid zal voordoen, om tot de vaststelling van dergelijke wet over te gaan. Hij vreest echter dat dit niet spoedig het geval zal zijn.

De spreker staat nu stil bij de vraag, of de wet in overeenstemming is met de Grondwet. Hij herinnert, dat hij aan die herziening een zeer bescheiden aandeel heeft gehad, doch het punt, dat ons thans verdeeld houdt, gaf hem destijds ook aanleiding tot bezwaar; hij meende dat de bepaling der Grondwet eenigzins te onbestemd was, en dat de vraag, hoe ver de godsdienstvrijheid gaan kon, meer behoorde tot het gebied der gewone wetgeving. Maar hoe dit zij, en zeer gaarne aannemende dat de minister *Donker* zijne beginselen niet wil verloochenen, moet hij toch opmerken, dat hij destijds dezen niet van teugels en banden heeft hooren spreken. Het is mogelijk, dat thans de keerzijde der medaille wordt geleverd, maar toen werd in dien zin niet gesproken. Wat nu het preventive en repressive stelsel betreft, hij zal zich daarin niet verdiepen; de Minister van Justitie had, zijns inziens, gelijk als hij gisteren zeide dat het ongerijmd zou zijn, dat er nooit sprake zou kunnen wezen van preventive maatregelen op de kerkgenootschappen. Ware dit zoo, zij zouden bij voorbeeld ook niet onderworpen kunnen zijn aan eene brandkeur; men zou ook niet het bestaande verbod kunnen handhaven van het sluiten van kerkelijk huwelijk, voor dat het bewijs geleverd zij dat het burgerlijke voltrokken is. Maar dat meer of minder preventive is ook de eigenlijke questie niet, maar wel deze: kan de magt om preventive maatregelen te nemen zóó ver gaan, dat men zich met het *inwendige* van het kerkgenootschap inlaat en *daarvoor* regelen stelt. *Dat* is de vraag, en zonder zich nu, na al het daarover aangevoerde, in vele bijzonderheden te verdiepen, wijst hij als bijdrage tot de ontkennende beantwoording daarvan hierop, dat hem de zaak beslist toeschijnt, vermits art. 139 der Grondwet van 1814 regt van inzage wegens de organisatie gaf, en dat voorschrift in de Grondwet van 1815 en later bepaaldelijk is weggevallen. Bijgevolg hebben de Grondwetten van 1815, 1840 en 1848 zoodanig preventief toezigt niet gewild of toegelaten. Geene inmenging alzoo in het inwendige van het kerkgenootschap, hetgeen ook nu omtrent andere kerkgenootschappen, behalve de Hervormde en Roomsch-Katholieke, sedert 1815 geen plaats heeft gehad. — Voor het overige zijn de bezwaren van spreker tegen deze wet aan de wet zelve ontleend, die onvolledig is en verwarring zal te weeg brengen, bepaaldelijk in den toestand van het Hervormd Kerkgenootschap, in verband tot de bestaande elf reserves. Art. 15 schaft alle met deze wet strijdige bepalingen af; de reserves ook? Hij gelooft niet dat het de bedoeling is, als hij let op de memorie van toelichting; maar hij vreest moeijelijkheden en noodige Koninklijke goedkeuring en inmenging, zoodat dan de Hervormde Kerk eigenlijk minder vrij zal zijn. Ten slotte wijst hij op de onduidelijkheid van de artt. 1 en 5, waaruit mede verwarring zal voortspruiten, en dit alles zijn hem redenen genoeg tot afstemming, afgescheiden van zijne algemeene bezwaren.

's GRAVENHAGE den 20 augustus.

In de residentie is aangekomen en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt de heer *H. Boë*, secretaris bij de Belgische legatie.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van zaturdag 20 augustus.*

Aan de orde is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over het wetsontwerp tot regeling van het toezigt over de onderscheidene kerkgenootschappen.

De Minister van Justitie vat het woord op en zegt nagenoeg het volgende: De Regering vermeent, dat de discussie, op gisteren in deze Kamer gehouden, soms is afgeweken van het onderwerp, dat in beraadslaging is. Zij wil en mag, in het belang der zaak, dezen weg niet volgen en heeft alzoo besloten in geen opzigt van dat onderwerp af te wijken. De Regering meent bepaald, dat de Ministers, die deel hebben uitgemaakt ook van het vorig Kabinet, geene rekenschap verschuldigd zijn omtrent de redenen, die hen hebben bewogen aan het verlangen des Konings te voldoen en zitting in dit Kabinet te nemen. De Regering acht zich te dien aanzien alleen verantwoordelijk aan den Koning en aan haar geweten.

Daarna worden de beraadslagingen hervat.

De heer *Strens* voert het woord tot bestrijding der wet en repliceert op de rede van den Minister van Justitie en van sommige sprekers. Hij verdedigt vervolgens zijne handelingen als lid van het vorig Ministerie en schetst ten slotte de nadeelige gevolgen dezer voordragt.

(*De zitting duurt voort.*)

ROTTERDAM den 20 augustus.

Het dagblad *de Tijd* zegt dat de heer *Lightenvelt* den 11 dezer de terugreis naar het Vaderland ondernomen heeft. Zijne reis ging over Livorno, Genua en Milaan naar Zwitserland, waar hij zich nog eenigen tijd denkt op te houden. Men mag, voegt dat blad er bij, verwachten dat de hooggeplaatste tourist, onverwijld nadat het lot der wet beslist zal zijn, voor goed herwaarts zal keeren.

— De Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid heeft, in hare 76ste Algemeene Vergadering, gehouden te Haarlem op den 19, 20 en 21 julij ll., onder voorzitting van den heer president-directeur *C. J. de Bruyn Kops*, de volgende medailles toegewezen, als: aan de heeren *S. van Roijen*, burgemeester van de gemeenten Diever en Vledder, provincie Drenthe, en *S. J. van Roijen*, *Mathesees Magister*, *Philosophiae Naturalis Doctor* te Groningen, de gouden medaille, voor eene verhandeling over het voor- of nadeelige van het afplaggen van heidegronden tot mestvermeerdering, en aan de heeren *J. A. Travaglino en Zonen*, te Haarlem, de tweede gouden medaille, voor ingezonden monsters zijden damast met gouden en zilveren bloemen. Verder is aan eenige personen eene eervolle vermelding toegekend. Onder de nieuwe prijsvragen, die uitgeschreven zijn, behoort de vervaardiging van eene ploeg die in prijs en deugdzaamheid geheel gelijk staat aan de Amerikaansche arendploegen, uit de fabriek van de heeren *John Maijer en Co.*, te New-York, waarvoor de gouden medaille door Z. M. den Koning, beschermheer der Maatschappij, is beschikbaar gesteld. Ook is de gouden medaille en *f* 100 uitgeloofd voor „Een handboek voor de beteling van nieuwgedijkte of drooggemaakte polders."

— Eergisteren nacht is op de werf *de Fortuin*, in de Groote Wittenburgerstraat te Amsterdam, brand ontstaan in eene bergplaats van riet, die in een uur geheel is afgebrand.

— Ll. donderdag zijn de 42 bunders uiterwaarden, gelegen onder Hurwenen, behoorende aan de erfgenamen van wijlen den baron *van Brakell*, aan den heer *J. W. van der Elst*, te Werkendam, voor *f* 60,900 finaal toegewezen.

— Ter zake der longziekte in Friesland is van 9 tot 15 dezer last gegeven tot dooding van 27 runderen; totaal 8335.

— Dezer dagen heeft zich te Nijmegen eene commissie gevormd, bestaande uit den landraad, benevens eenige notabelen en financiers uit de Pruissische Rijn-provincie, met de Kamer van koophandel te dier stede vereenigd, ten einde te beraadslagen over de aansluiting van den geprojecteerden spoorweg van Keulen over Crefeld, Kleef, Nijmegen, Grave en 's Bosch naar België. Het Pruissische Gouvernement, door welks zorg die commissie is te zamen gesteld, heeft het verleenen der reeds aangevraagde concessie op Venlo aangehouden ten einde zoo mogelijk van het Nederlandsche Gouvernement de aansluiting over die stad te verkrijgen. Burgemeester en Wethouders hebben zich te dien einde tot Z. Exc den Minister van Binnenlandsche Zaken gewend.

— De waterhoogte te Arnhem was den 18 dezer 1 el 9 palm 1 duim en den 19den 1 el 8 palm 5 duim.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 20 Augustus.

OVERLEDEN: B. J. Dirks, z., 5 j. — J. J. W. Breeden, z., 1 j. — C. M. G. Evers, d., 2 j. — A. Brons, d., 2 j. — M. M. Sijthoff, vrouw van T. Paulis, 31 j.

BEVALLEN: G. Langerak, geb. van Oudgaarden, d. — M. Verbrugge, geb. Lagewaard, z. — J. M. A. van der Laan, geb. Wieringa, d. — P. Zöllner, geb. Bijderwellen, d. — J. W. Schilders, geb. van Schaardenburg, d. — M. C. Tielen, geb. Broekhoven, z. — C. J. van der Mey, geb. Rijnnoy, d. — J. H. Nobel, geb. Verhagen, d. — E. Roos, geb. Spier, d.

ONDERTROUWD: A. van der Wilde, jm., met C. C. Alers, jd. — J. G. Graus, jm., met M. E. J. Spaapen, jd. — J. H. Hensen, jm., met H. C. Raaymaakers, jd. — A. Pronk, weduwen., met A. W. Krook, jd. — J. Kroes, jm., met W. F. P. Meloen, jd. — J. B. Christensen, jm., met H. N. Pot, jd. — G. W. M. Schlesing, jm., met M. T. Vuylsteke, jd. — A. de Bot, weduwen., met W. T. Bisschop Grevelink, jd. — E. Gompertz, jm, met J. M. Rubinga, jd, — G. Ridderhof, weduwen., met E. Jongeneel, jd. — M. Bosman, jm., met J. Boas, jd. — W. Koppe, jm., met D. W. van Steenvelt, jd. — T. van der List, jm., met C. de Haas, jd. — J. B. Tiggeloove, jm., met D. Bostenberg, jd. — G. Kiela, jm., met H. M. Scheffer, jd. — F. Pickee, jm., met J. E. de Ruyter, jd. — A. van Hal, jm., met J. A. Oeben, wed. H. Kuypers. — J. H. Cornelder, jm., met C. A. Hana, jd. — P. Langelaan, jm., met G. de Hoog, wed. J. van der Plas. — W. van der Pluym, jm., met J. C. van Es, jd. — H. Engel, jm., met K. H. J. Klein, jd. — C. Schinkelshoek, weduwen., met T. van den Berg, wed. G. van Dillen. — G. van den Bok, jm., met A. G. Koning, jd. — G. Schenk, jm., met J. Elzerman, jd. — J. Koring, jm., met F. N. J. van Wessel, jd. — P. van Zijl, jm., met A. C. Bley, jd. — M. E. Baske, jm., met M. L. Groen, jd. — J. Schollaart, jm., met A. Knegtmans, jd.

De Personen van JANSJE VAN MEEUWEN, Wed. VAN DER ZALM, wordt in haar belang uitgenoodigd zich *ten spoedigste* ter Secretarie dezer Gemeente te vervoegen, alsmede ook eenige Betrekkingen van KAREL WINKELS.

Rotterdam 20 *Augustus* 1853.

Zeetijdingen.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Zuid-Holland*, S. de Boer, naar Londen.

HELLEVOETSLUIS den 18 dezer. Heden morgen is door de stoomboot *Kinderdijk* in zee gesleept het Amerikaansch fregatschip *Edwina*, kapit. J. G. Broughton, bestemd naar New-York, aan boord hebbende 170 landverhuizers, zijnde 50 Nederlanders en 120 Duitschers.

HELLEVOETSLUIS den 20 dezer. Gisteren namiddag uit zee *Johanna Cornelia*, A. P. Achenbach, van Akyab, en *Coral*, J. Cracknell, van Ipswich. En zeilden in zee *Paul Johan*, J. Poort, naar Hartlepool; *Eugenie*, E. J. Bargman, en uitgestoomd *Hanover*, Fife, beiden naar Londen; de wind W. en stil. Heden morgen stoomden in zee *Denmark*, E. Warman, en *Ceres*, O. E. Smith, beiden naar Londen; *Pelican*, E. Byrne, naar Liverpool, en *Earl Douglas* naar Newcastle. Uit zee *Tropicus*, F. H. Popken, en *Amelia*, A. Wilson, beiden van Liverpool; *Speed*, G. Mackay, van Runcorn, en *Vunsittart*, H. Perrian, van Newport; de wind W. Z. W.

BRIELLE den 20 dezer. Gisteren na posttijd niets gepasseerd. Heden voor posttijd naar zee *op Hoop van Zegen*, Stasse, n. Bergen; *Tananger*, A. Svendsen, naar Stavanger; *Swanland* (st.), T. Sadler, naar Grimsby; *St. Kearan* (st.), D. M. Leish, naar Goole; *Sea Gull* (st.), R. Lancaster, n. Hull; *de Elve*, (st.), J. J. Hansen, n. Hamburg; *Rhine* (st.), J. W. Reader, naar Londen, en *Ivanhoe* (st), G. Craib, naar Leith; de wind W. Z. W. ten W.

MAASSLUIS den 20 dezer. Heden morgen zeilden *Maid of Orleans*, J. K. Henderson, naar Newcastle; *Annechina Bouwina*, J. R. Knooihuizen, naar Riga, en *Emily*, J. Thompson, n. Sunderland. Kapitein W. Hopkins is wel in zee; de wind W.

TEXEL den 19 dezer. De wind Z. W. Uit zee *Michael Angelo*, D. Sears, van Baltimore, en *Graaf van Rechteren* (st.) v. Hull; — gisteren nog *Burgemeester Huidekooper* (st.) v. Hull en C. Amundsen van Fredrikstad. Vertrokken J. van der Woude en C. Kaspersma naar Londen, C. Hovgaard en C. M. Ulstrup naar Fredrikstad, J. Basberg en M. Smith naar Drammen, J. Petersen naar Osterrisoer, H. Dickman naar Arendal en J. W. Smit naar Stavanger.

VLIE den 18 dezer. De wind N. W. Uit zee *Gem*, J. Foreman, van Ibraïl, laatst van Falmouth, en J. J. Lodewijks van Fredrikstad. Vertrokken niets; — gisteren nog H. C. de Haan naar Dundee, W. Smith naar Sunderland, D. B. Kolk en D. J. Blouw naar St. Petersburg, A. Zeilinga en T. D. Hitman naar Riga, L. Thaden n. Stettin, H. B. Drok en S. Amland naar Bergen, J. Andreassen en J. D. Visser naar Fredrikstad, C. Christensen, P. S. Berg en E. Andersen naar Drammen, D. D. de Groot naar Christiansand, B. H. Plukker naar Laurvig en R. T. Fenenga op avontuur.

ZOLTKAMP den 17 dezer. Vertrokken gisteren *de Vlijt*, Engelsman, en *Margrietha*, Hangelbroek, beiden naar St. Petersburg.

VLISSINGEN den 19 dezer. Ter reede gekomen *Secundina* van Havanna naar Antwerpen. Uitgezeild *Annechina Jantina*, Oostra, en *Nijverheid*, Rink Fijn, beiden van Antwerpen naar St. Petersburg.

AANGEKOMEN: Te MELBOURNE 2 mei *Lucia Maria*, Eeftingh, en 22 dito *Nederwaard*, Meijer, beiden van Liverpool; 4 junij *President Verkouteren*, Eylerts, van Londen. Te NEW-YORK 3 dezer *Henry Shelton*, Allen, van Rotterdam. Te GALATZ 2 *Kleinkinderen*, den Breems, van Cardiff. Te St. NAZAIRE 14 *Hendrika Margrietha*, Altona, van Dantzig. Te HAMBURG 18 *Alida Adriana*, Feiken, van Zwolle, en *Bouwina*, Heins, van Amsterdam. Te WARNEMUNDE 15 *Hendrika*, Vlas, van Groningen. Te COLBERG 14 *Eva Hendrika*, van Dijk, van Hadersleben; 15 *Vriendschap*, Gort, en *Aastroom*, Kok, v. Stettin. Te PILLAU 15 *Jacoba*, Teensma, van Assens.

VERTROKKEN: Van CALLAO 30 junij *Edouard en Marie*, Eeltjes, naar de Vereenigde Staten. Van PANAMA 11 julij *Marie Julie*, Schalk, en 15 dito *Canton*, Bergner, beiden naar Callao. — Van BORDEAUX 16 *Maria*, Wildeboer, naar Amsterdam. Van BREMERHAVEN 17 *Margaretha*, Busch, naar Amsterdam, *Jonge Albert*, van der Zee, n. Kopenhagen, *Margrietha Hendrika*, Datema, en *Vrouw Alida*, Thijssens, beiden naar Stettin. Van WISMAR 16 *Catharina Charlotte*, Eisinga, n. Plymouth. Van PILLAU 15 *Jason*, Arens, en *Taletta*, Uffen, beiden naar Rotterdam. Van MEMEL 14 *Agatha*, Schuur, naar Antwerpen, en *Jonge Bouke*, Botje, n. Bremen. Van KROONSTAD 10 *Dankbaarheid*, Kolk, naar Londen, *Vriendschap*, Boer, naar Plymouth, *Gesina Elsina*, Deen, naar Harlingen, en *Tjakkien*, Drewes, naar Groningen; 11 *Johanna Petronella*, Hazewinkel, naar Arbroath, en *Aquarius*, Douwes, naar Schiedam. Van ARCHANGEL 1 *Bacchus*, Hofker, n. Dordrecht; 2 *Wormerveer*, Draijer, naar Wormerveer; 3 *Engelina*, Smith, n. Antwerpen, *Gesina Alida*, Botje, naar Londen, *Alkanna Elisabeth*, van Duinen, naar Schiedam, *Johanna*, Kranenborg, en *Johanna Maria*, Schummelketel, naar Amsterdam; 4 *Noordstar*, Brouwer, naar Rotterdam, *Maria & Fanny*, van Cammenga, naar Dordrecht, *Catharina*, Poort, naar de Maas, en *Pegasus*, Hansen, naar Amsterdam; 5 *Feika Jantina*, Mulder, en *Frouwina*, Bakker, beiden n. Londen, *Annegina*, Boon, en *Geertruida Margaretha*, Kolkman, beiden n. Rotterdam, *Meike*, Hazewinkel, en *Annechina*, Schuring, beiden n. Amsterdam.

UITGEKLAARD: Van NEW-YORK 2 dezer *Cornelia Catharina*, K. K. Hagedoorn, naar Rotterdam.

In LADING: Te NEW-YORK 5 dezer *Phoebus*, Steinorth, naar Rotterdam.

MONTE-VIDEO den 30 junij. Het schip *Hendrika Bartina*, kapit. J. Hofker, is alhier bezig ballast in te nemen, ten einde naar Santos te verzeilen en aldaar voor Falmouth suiker te laden. De *Zeebloem*, kapit. Zeilinga, van hier naar Bahia vertrokken, zal aldaar eene lading suiker voor de Middellandsche Zee innemen.

GIBRALTAR den 9 dezer. Een Nederlandsch schip, volgens zeggen van Amsterdam komende, met kaas enz. naar deze haven bestemd, is te Arzila, nabij Kaap Spartel (kust van Barbarije), gestrand. — Aangekomen 4 dezer *Roelfina Gerardina*, Lohman, van Triest, en 5 *Giovanni*, Caracci, van Enos, beiden naar Amsterdam; 8 *Helena*, van de Velde, van Ibraïl naar Queenstown of Falmouth.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 18 augustus:

Te LONDEN in lading *Vriendschap*, Woudstra, naar Amsterdam, en *Alberdina*, Lever, naar Koningsbergen; — uitgeklaard *Margrietha*, Stutvoet, naar Riga, *Geertruida*, Hazewinkel, en *Annegina Elsina*, Kuiper, naar Elseneur. Te DEAL aangekomen 17 *Hermanus Hesselaar*, Mellema, v. Marennes, en 18 *Margaret West*, Baumann, v. Batavia, beiden n. Londen; — vertrokken 18 *de Arend*, Hus, n. Launceston, en *Hillechina Wilkens*, Karssies, naar Galatz, beiden van Londen. Te HARWICH 17 *Drie Zusters*, Lukje, en *Annegina Jantina*, de Groot, van Londen. Te HARTLEPOOL 16 *Garonne*, Smit, en 17 *Martinus Heere*, Heere, beiden v. Rotterdam. Te SUNDERLAND 16 *Echo*, Williamson, mede van Rotterdam. Te SHIELDS dien dag *Margaretha*, Meijer, van Zwolle, en *Vriendschap*, Stenger, van Bremen. Te GRANGEMOUTH 15 *Vulcan*, Cowan; te GUERNSEY dien dag *Admiral Windham*, Allcock, en te CARDIFF 17 *Luctor & Emergo*, Ouwehand, alle drie van Rotterdam. Te BRISTOL 17 *Rensina*, Prak, van Riga, *Secret*, Child, v. Rotterdam, *Lucretia*, Bragt, en *Hendrika*, Huisman, van Wijburg. Te LIVERPOOL 17 *Aert van Nes*, Carsjens, van Amsterdam; — vertrokken 16 *City of Rotterdam*, Branch, n. Rotterdam; — uitgeklaard 16 *Elise Henriette*, Detering, naar San Francisco, *Hope*, Jenkins, en *Traveller*, Young, beiden n. Rotterdam. Te DUBLIN 17 *Mina*, de Jong, v. Amsterdam.

Het schip *Susanna Christina*, kapitein J. J. H. Stolte, van Java naar Amsterdam, te PORTSMOUTH binnen, heeft den 17 dezer de reis voortgezet.

Gepraaide Schepen:

Den 10 julij, op 10 gr. NB. en 26 gr. WL., *Timor*, F. Agema, van Antwerpen naar Valparaiso.

Cargalijsten.

Rotterdam.

WILLIAM, I. H. DE WEERD, van *Licata*.

3560 Cantaren Zwavel, *S. A. le Vino en Co.*

Amsterdam.

MICHAEL ANGELO, SEARS, van *Baltimore*.

350 v. Tabak, *van Baggen, Parker en Co.*; 460 v. dito, *J. A. Kluytenaar*; 200 v. dito, *W. Beckering*; 40 v. dito, *E. C. Ruys*; 205 v. dito, Order.

Beursberigten.

LONDEN den 19 Augustus.

De 3 per cents Geconsolideerden 98¼ a ⅜. Spanje 1 per cents 23⅜ a ⅝; dito Certific. 6⅜ a ⅝. Portugal 4 per cents 44½ a ¾. Mexico 27 a ½; Grenada 23¾ a 24¼; dito Uitgest. 10⅜ a ⅞.

PARIJS den 19 Augustus.

Frankrijk 3 per cents 80. 35; dito 4½ per cents 104. 90; Spanje 1 per cents 23; dito Binnenl. 3 per cents 43; Rusland 4½ per cents 100.

ANTWERPEN den 19 Augustus.

België 2½ per cents 56⅛ geld; Spanje 1 per cents 23 pap.; dito Binnenl. 3 per cents 43 7/16 pap.; Metalliek 5 per cents 86½ geld. — De stemming was heden iets gunstiger, ofschoon de handel niet geanimeerd was.

AMSTERDAM, 20 Augustus. *Ten 4 ure.*

		Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werk. Schuld	2½ pCt.	63¾		
» » »	3 »	76¾		
» » »	4 »	95 11/16		
» Aand. Holl. Spoorweg	....			
SPANJE, Obligatien	1 »	23⅜		
» » Binnenl.	3 »	43 9/16		
» Bewijzen Coupon	....	6⅝	6 11/16	
PORTUGAL, te Londen...........	3 »			
» dito	4 »			
RUSLAND, Obl. bij *Hope* 1798/1816...	5 »			
» dito dito 1828/1829...	5 »			
OOSTENRIJK, Metalliek...........	5 »	82¾	82⅞	
» dito A en B...	5 »	95¼		
» dito	2½ »	42 13/16		
MEXICO	3 »	26 9/16	26⅝	
» Onbepaalde..........	3 »			
NOORD-AMERIKA, Bank-Actien..	....			

AMSTERDAM, 19 Augustus.

		Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld	2½ pCt.	63¾	63 13/16	63 13/16
» dito dito	3 »	76¾		
» dito dito	4 »	95⅝	95¾	95¾
» Amortis-Syndicaat.....	3½ »	94½		
» Aand. Hand.-Maatsch..	4½ »	128¾		
» O. I. Leening.........	4 »	95 7/16		
» Aand. Holl. Spoorw....	....			
» Rijnspoorweg..........	4½ »			
FRANKRIJK, Certificaten.........	3 »			
RUSLAND, Obl. *Hope & Co.*, ...	5 »	109	109⅛	109⅛
» dito dito 1828/29	5 »	107¾	107⅞	107¾
» Cert. dito 1831/33	5 »	98 1/16		
» dito dito 1840...	4 »			
» dito bij *Stieglitz*......	4 »	92¼		
» dito dito Nieuwe	4 »	92⅝		
» dito Admin. te Londen	5 »			
» dito dito dito	4½ »	100⅜		
POLEN, Aand. 1829, *fl.* 300.....	.... *f*			
» dito 1835, - 500.....	.... -	162⅛		
» Obligatien..............	4 pCt.			
SPANJE, Obligatien..............	1 »	23⅜	23½	23 7/16
» dito	3 »	47⅜	47¼	
» Binnenlandsche.........	3 »	43½	43⅝	43 9/16
» Amortisable Schuld.....	....	5¼	5 5/16	
» Bewijzen van Coupons...	....	6 9/16		
OOSTENRIJK, Obl. bij *Goll & Co.*	5 »	87½		
» dito dito	4 »	71⅛		
» dito Metall.........	5 »	82⅝	82 13/16	
» dito dito Nieuwe	5 »	95¼	95 9/16	95½
» dito dito lett. B.	5 »	95¼	95 9/16	95½
» dito dito	2½ »	42¾	42 13/16	
BELGIE, Certificaten............	4½ »	93⅛		
» dito *Rothschild*.	2½ »	53 5/16		
PORTUGAL, Oblig. 5 pCt., thans	4 »			
» dito	4 »			
» 1853.................	3 »	41⅜	41½	41⅜

Rusland, Certific. van Assign., 6 pc., 75½. Griekenland 1825, 5 pc., 7⅛ a 7 3/16. Peru, 1849, thans 5 pc., 82 a 83½, gebl. 83. Ecuador 4 5/16 a 4½. Venezuela, 3½ pc., 37⅝ a 39; idem Uitgestelde 16⅜ a 16½. Grenada, 2½ pc., 23 5/16 a 23¾; idem Uitgest. 10 11/16 a 10 13/16. Mexico, 3 pc., 26½ a 26⅝. Amerik. Bank-Actien 4⅝, id. Orig. 4½. Louisiana, 5 pc., 100¾.

Beleening 2½ pc. Prolongatie 2½ pc.

In Hollandsche fondsen ging met onveranderde prijzen weinig om; daarentegen was de handel in vreemde fondsen zeer geanimeerd; verscheidene, vooral Portugesche en Peruanen, zijn weder belangrijk gerezen en gingen grif van de markt, terwijl de Zuid-Amerik. over het algemeen ook hoogere prijzen opbragten.

ROTTERDAM den 20 Augustus.

Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., 63¾; idem idem, 4 pc., 95¾. Spanje, Buitenl., 1 pc., 23½; idem, Coupons *Ardoin*, Bewijzen 6 11/16. Portugal, te Londen, 3 pc., 41⅜ l. k., 41 13/16 h. k., 41⅜ gebl. k. Rusland, bij *Hope & Co.*, 1798 en 1816, 5 pc., 109. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 82¾; idem Nieuwe, 5 pc., 95⅜; idem, 2½ pc., 42 13/16. Grenada, a 100 £, 2½ pc., 23½; idem onbep., 2½ pc., 23½ l. k., 23⅝ h. k., 23½ gebl. k.; idem Uitgestelde, 10 11/16 l. k., 10⅞ h. k., 10 11/16 gebl. k. Venezuela, Uitgestelde, 5 pc. nu 1 pc., 16⅞ l. k., 17⅛ h. k., 17⅛ gebl. k.

Weinig belangrijks kenmerkte heden onze beurs. Portugezen, hoewel aanvankelijk ruim ½ pct. hooger betaald, sloten slechts ⅛ hooger. Grenada's iets minder. Venezuela's circa ¾ hooger.

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 20 Augustus.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ steeds prijshoudend, doch met geringen omzet, bepalende zich alleen tot de vervulling der behoefte.

THEE zeer vast met goede vraag.

RIJST blijft steeds vast en in eene goede stemming; intusschen gaat er niet veel van belang om door de hoogere vorderingen der houders, en zijn er ook geene afdoeningen bekend geworden.

SPECERIJEN onveranderd, en, alhoewel met zeer weinig omgang, blijven de prijzen zich zeer goed soutineren.

VRUCHTEN onveranderd.

SUIKER. Ruwe. Verkocht werden: 500 krj. Java zeilende tot *f* 5/4 onder de julij-veiling, en 170 k. Muscov. Bahia tot *f* 27. In Geraffin. is de markt levendiger en er had een goeden omgang plaats tot iets hoogere prijzen. B. & R. hebben 600/m. kilo n.° 1 en 2 verk. voor de maand oct. Overigens is er niet veel te koop. Kandij stil. Stroop en Basterd willig in een doen; Stroop, gewoon bewerkt *f* 27, Stoom dito *f* 25.

TABAK. De verkoop uit de 1ste hand bestond in deze week uit 80 v. Maryland en werden per het schip *Michel Angelo* van Baltimore 1282 v. Maryland aangevoerd. Tegen 30 augustus zijn in publieke veiling aangeslagen 138 cer. Embalesna en 74 cer. Giron. De voorraad bestaat uit 1413 v. Maryland, 313 p. Java, 39 cer. Domingo, 725 p. Port, 762 cer. Giron, 188 p. Embalesna, 96 k. Seadleaf, 25 cer. Guatimala en 770 p. Akyab.

METALEN. Sedert ons vorig berigt is er nog vóór de veiling van Banca Tin eene ceel tot *f* 68 afgedaan, terwijl in veiling de aangeslagen 122,312 bl. *f* 72 opbragten; na de veiling blijft men den veilingsprijs van *f* 72 bieden en zijn daartoe nog een paar duizend blokken omgezet. In Koper was geen handel; hetzelve geldt: Paskoff *f* 72, Dimidoff *f* 67 a *f* 68, Kroon *f* 65 a *f* 66, Drontheim *f* 66½.

INDIGO. De aanslag der najaars-veilingen Nederl. Handel-Maatschappij bevatten (het bij tijdig arrivement daarbij te voegene er onder begrepen) eene hoeveelheid van 1640 heele kisten tegen 600 heele kisten ll. najaar en 1100 heele kisten in het najaar 1851. Voor zoo verre de partijen alhier binnen zijn, verdeelen de kwaliteiten zich in eene zeer groote proportie van middelsoorten tegen over uiterst weinig fijn en zeer fijn. Het artikel heeft vorige week weder eene groote levendigheid ondervonden; 125 kn. Java vonden tot volle prijzen nemers voor den uitvoer.

COCHENILLE. Daarvan zullen door de N. H. M. dit najaar slechts 207 kisten worden geveild, zich verdeelende in 92 kn. 1ste soort, 55 kn. 2de soort, 14 kn. Zaccatille, 30 kn. Uitschot en 16 kn. Gruis. Omgang valt er weinig of niet te vermelden, de prijzen zijn echter zeer vast en zelfs iets boven de laatste veiling.

VERWHOUTEN. Niets meldenswaardigs in gepasseerd; prijzen onveranderd.

HARST. 100 vaatjes bruine met 3⅛ betaald, wordt thans op 3¼ gehouden.

TERPENTIJNOLIE. Schaarsch en wordt hoog gehouden.

ZWAVEL. Onveranderd; tegen den 25 dezer komen 63 ton prima Ancona ruwe en 173 kistjes Geraffineerde, min en meer beschadigd, in publieke veiling.

MEEKRAP. Heeft eene goede vraag genoten; prijzen blijven langzaam klimmen.

POTASCH in eene goede stemming; Amerik. zonder voorraad; Petersb. 1853 zeilende *f* 13 E. gedaan, wordt nu *f* 13½ gehouden; dito 52 afgedaan, eene partij *f* 12¾ E., en alzoo niet veel meer te koop.

BINDROTTING. Circa 3000 b. particuliere aanvoer afgedaan.

PALMHOUT. Circa 1300 st. (circa 15.000 Ned. ℔) aangebragt per *Regard* van Triest, werden bij inschrijving afgedaan.

DROOGERIJEN. Uit de 1ste hand werden afgedaan 9 k. Pepermuntolie, ter verzending en circa 6000 Ned. ℔ Gum Elastic in loco.

PALMOLIE. De resterende 60/m. Ned. ℔ werden deze week voor hier afgedaan.

In TRAAN en ANSJOVISCH is weinig bijzonders gepasseerd en prijzen onveranderd.

TALK en SMEER tot verhoogde prijzen gevraagd voor behoefte. De voorraad is zeer gering en de verwachte partijen zijn van zoo weinig beteekenis, dat men met grond hoogere prijzen kan verwachten. Gele Talk *f* 33¾ a 34, Amst. Smeer *f* 32, Hamburgsch en Belgisch *f* 31¾ a 32. Prima kwaliteit Reuzel gevraagd.

HENNEP. Er is bij partij gedaan in: Riga Poolsche Rein *f* 66, Petersb. dito *f* 65, dito Halfrein *f* 60; waardoor de beide laatste soorten zijn opgeruimd. Bij gerijf werd voor Riga Poolsche Heede *f* 38 besteed. Voor nieuwe Riga Poolsche Rein zou men *f* 69 moeten besteden. Omtrent het artikel is men williger gestemd.

STERKE DRANKEN. Jeneverprijzen staande; Amsterd. proef *f* 25 a *f* 24½; Amerik. proef *f* 25½ a *f* 24½; Lang Voorloop 3/6 £vl. 29 a 29½; Barcel. Voorloop 3/6 £vl. 29½.

ROTTERDAM den 20 Augustus.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ geniet sedert den laatsten tijd aanmerkelijk meer vertrouwen door de aanhoudende vraag voor behoefte en naar kleurige en Westindische soorten. Houders blijven ferm, terwijl ord. Maatschappij Java op 30 c. genoteerd wordt. Algemeen is de stemming in het Artikel zeer vast.

THEE ferm met geregelden omgang in de tweede hand. De voorraad der Chinesche soorten in de eerste is geheel opgeruimd.

RIJST. Even als in de vorige week stil, doch zonder prijsvermindering.

SPECERIJEN. Na de uitschrijving op gisteren der gewone jaarlijksche veilingen bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij zeer ferm, in afwachting van verdere rijzing.

VRUCHTEN door de vaste stemming der Houders met zeer weinig omgang.

te

SUIKER. Ruwe. Door volslagen gebrek zonder omgang. Door de N. H. M. is tegen 19 september e. k. alhier in veiling aangeslagen hare geheele voorraad, zijnde (),614 kranjangs en kan. Geraffineerd. Crushed met weinig handel, doordien de Raffinadeurs zich bij voortduring van de markt geretireerd houden, Candij blijft geanimeerd. Basterd en Siroop met veel kooplust, tot vooruitgaande prijzen.

TABAK. In deze week zijn uit de eerste hand afgedaan 80 en 30 v. Kentucky, benevens 41 v. Virginie. In de overige soorten ging uit gebrek aan voorraad niets om.

KATOEN. Verkoopen van eenig belang hebben niet plaats gehad. De stillere buitenlandsche berigten brengen het hunne daartoe bij.

HUIDEN. In dit artikel is niets voorgevallen.

METALEN. Den afloop der Tin-veiling bij de N. H. M. hebben wij reeds gemeld; sedert zijn nog ca. 3000 bl. tot *f* 72 verkocht. Koper zonder handel.

VERWWAREN. Van Java Indigo werden deze week verscheidene partijtjes afgedaan tot vaste prijzen, en blijft het Artikel in eene goede stemming, 94 k. particuliere Indigo werden in veiling aangeslagen op 26 Sept. e. k., direct na afloop der veiling van de N. H. M. Van Cochenille werden 17 k. per *Oscar* bij particulieren aangevoerd, en werd eene partij uit de hand afgedaan, tot geheimen prijs.

MEEKRAP zonder verandering.

POTASCH in eene voortuitgaande stemming en werd voor Petersburger 1853 op levering *f* 13 ent. besteed; van 1852 is de noteering *f* 12¾ entr. en blijft alzoo te koop. Amerik. 1 St. 1853 op levering *f* 15¼ entr. Toscaan. zeilende *f* 13¾ entr.

VERWHOUT vast doch met weinig omgang.

TERPENTIJNOLIE. Amerikaansch vast, Bayonsche *f* 27.

VETWAREN. Talk en Smeer met klimmende prijzen vast. Petersburger Talk op levering in November *f* 34; eene partij van 12/m. kil. Hamburger Slagthuis Smeer, van de levering September, werd tot niet juist bekend geworden prijs afgedaan. Belgisch Smeer *f* 31. Inlandsch Smeer, waarvan eene knappe partij op levering van af Sept. tot December werd afgedaan, is thans te noteeren *f* 32.

PALMOLIE. Van de in Amsterdam per *Decima* gearriveerde lading van ca. 450,( ) Ned. ℔, waarvan voor hier ca. 350,( )0 Ned. ℔ is gekocht, is thans niets meer overig; alhier is te koop p.a † *f* 23, 2de kwal. *f* 22. Verwacht wordt de *St. George de la Mina*, met 120,( ) Ned. ℔, welke, bij arrivement, dadelijk in veiling komen.

COCOSOLIE. Cochin *f* 28¼, dito Ceylon, waarvan 10,( )0 kil. verwacht worden, *f* 26¼.

TRAAN. Bruine Berger Lever *f* 44¼. Blanke Berger Lever *f* 51.

HENNEP. Van de gearriveerde Petersburger Rein werd tot *f* 65, *f* 66 en de half Rein tot *f* 61, *f* 62 gedaan en blijft te koop.

LONDEN den 18 Augustus.

KOFFIJ. Native, ferm en meer gevraagd. Plantage gezocht en met vorige prijzen, kleurige soorten zijn het meest gevraagd.

SUIKER. Met volle prijzen betaald doch slechts weinig gevraagd. Bengaal Madras en Mauritius waren minder gezocht doch bleven onveranderd. Geraffineerde soorten met beperkten voorraad, evenwel bleven de prijzen onveranderd. Crushed blijft tot vorige prijzen voor uitvoer gevraagd.

CACAO. Tot vorige prijzen meer gevraagd.

Van PIMENT vonden 2 b. a 5¾ d. koopers.

KATOEN. Met beperkten voorraad.

RIJST. Kalm. 1ste kwal. evenwel ferm.

TALK. Gerezen, 50/9 a 51 op levering.

LIVERPOOL den 17 Augustus.

KATOEN. Flaauw. 6( ) b. werden verkocht, waarvan 1600 voor uitvoer en bestaande uit 1100 Pernam en Maranham van 6¼ tot 7¾ d.; 200 b. Egyptische van 6¼ tot 10 d.; 300 Suratte van 4 tot 5 d. en 1() Sea Island van 21 tot 35/.

Den 18 Augustus.

KATOEN. Kalm en 3(00 b. werden omgezet.

ANTWERPEN den 19 Augustus.

KOFFIJ. Heden werd de verkoop bekend van 652 b. St. Domingo, alsmede de terugkoop van 3(0 b. dito tot ferme prijzen.

SUIKER. Men noteert den verkoop van 897 k. blond Havanna.

RIJST. Ca. 2,5( ) z. Arracan cleaned en uncleaned werden heden op levering afgedaan.

Van PEPER werden ca. 1( ) b. ligte Sumatra voor uitvoer verhandeld.

HUIDEN. De verkoopen bestonden uit circa 50( ) dr. B. A. en Montevideo, 500 gez. dito dito en 11( ) dr. Rio Grande tot ferme prijzen.

GRANEN. Tarwe blijft levendig gevraagd, doch door de hooge vorderingen der houders is de omgang beperkt. Rogge onveranderd.

HAVRE den 17 Augustus.

KATOEN kalm. Gisteren werden slechts 465 b. verkocht. Heden vonden naauwelijks 150 b. koopers.

INDIGO. Men noteert den verkoop van 10 k. Bengaal a fr. 8. 25 per ½ kil.

RIJST stil.

HUIDEN. Hiervan werden 1( ) groene gez. Rio-Janeiro met fr. 40 per 50 kil. betaald.

POTASCH. Van Amerikaansche vonden 10 vaatjes a fr. 40. 75 per 50 kil. koopers.

BORDEAUX den 16 Augustus.

VOORLOOP. Armagnac 1( ), Marmande 1( ), Tafia 9) a 95. De 3/6 is 1 fr. gerezen en blijft a fr. 146 disponibel.

STETTIN den 17 Augustus.

GRANEN. Tarwe ferm. Rogge levendig. Gerst met 38¾ th. betaald.

RAAPOLIE vast.

VOORLOOP onveranderd.

ZINK. In loco 6 5/6 th. pap.

HAMBURG den 17 Augustus.

KOFFIJ ferm. 1500 b. Rio werden omgezet.

ZINK onveranderd.

RAAPOLIE. Op Oct. 23, Mei 23¼ m. b.

GRANEN. Tarwe ferm, doch stil. Rogge onveranderd.

BREMEN den 15 Augustus.

TABAK. Van N.-Amerikaansche werden afgedaan 30 v. bruine Ohio, 38 v. goede ord. Virginie, 462 v. ord. Kentucky en 911 v. Virginie en Kentucky Steelen. Van W.-Ind. en Z.-Amerikaansche bleef Havanna levendig gevraagd. Van Portorico vonden 774 p. van diverse kwal. koopers. De overige afdoeningen bestonden uit 155 s. Domingo, 2( )0 k. Varina bl. en 13 k. Florida.

KOFFIJ levendiger. De aangebodene partijen Santos vonden tot volle prijzen koopers. Brazil was deze week iets hooger, doch heden ferm. De verkoopen bestonden uit 1650 b. Santos van 9¾ tot 10¾ H, 1200 bl. Brazil van 9¼ tot 10¼ H, 250 b. Jamaica a 10¼ H en 63 z. Domingo a 10 H.

SUIKER. De omzettingen dezer week bestonden uit 1287 k. bruin en blond Havanna en 1030 z. Bahia. Van Geraffineerde vonden ca. 15,( )0 br. Melis en 3(0 t. en k. Candij koopers.

RIJST kalm, doch met onverandede prijzen. De afdoeningen bepaalden zich tot 180 v. Carolina van 7 tot 7¼ th,, 800 z. O. I. en 836 z. Arracan.

POTASCH kalm.

OLIEN. Traan onveranderd. Voor Raapolie worden hoogere prijzen gevraagd. Lijnolie stil, doch met onveranderde prijzen.

GRANEN. Tarwe goed gevraagd, doch met beperkten omgang. Rogge ferm.

KATOEN ferm en 382 p. N.-Amerikaansch vonden koopers.

Van THEE werden slechts 26/8 k. Imperial omgezet.

SPECERIJEN zonder belangrijke omzettingen. Zware Peper werd met 8¼ a 8¾ h. en Jamaica Piment met 12 h. betaald.

VRUCHTEN. Krenten en Rozijnen werden alleen voor gebruik gekocht.

ST. PETERSBURG den 12 Augustus.

TALK levendig en belangrijke omzettingen hadden op augustus a 144 a 145 r. plaats. In loco op 145 r. gehouden.

POTASCH met 56 a 58 r. betaald.

HENNEP ferm.

GRANEN, Rogge gevraagd. Witte Tarwe werd in loco met 26¼ r. betaald.

LIJNZAAD 29 r.

NEW-YORK den 6 Augustus.

(*per ATLANTIC.*)

KATOEN. Meer gevraagd en 12,050 b. werden deze week omgezet.

Men noteert:	*Atlantisch.*	*Florida.*	*Andere Golfsoorten.*
Low to good ord....	9 a 9¾	9 a 9¾	9 a 9¾
Low to good midd...	10¼ - 11¼	10¼ - 11¼	10¼ - 11¼
Mid fair to fair.....	11¼ - 11¾	11¼ - 11¾	12 - 13

KOFFIJ. Onveranderd. De omgang bepaalt zich tot de consumptie.

RIJST. Flaauw. Voor uitvoer worden alleen goede kwaliteiten gevraagd die schaarsch zijn.

SUIKER. Voor uitvoer zoowel als voor consumptie levendig gevraagd, doch met onveranderde prijzen.

SPECERIJEN. Nootmuscaat ferm. Cassia iets lager. Piment 13¾ cont.

HUIDEN. Onveranderd.

VRACHTEN. Liverpool gerezen; Katoen 9/32 a 3/8 d., Meel 2/9 a 3/, Harst 3/, Antwerpen Koffij 9/32 c., Tabak D. 6, Rotterdam Piment 3/8 c.

WISSELKOERS. Londen 60 dagen 109¼ a 109¾, op heden 110¼. Amsterdam 41¾.

BOSTON den 3 Augustus.

KOFFIJ. Java met weinig aanvoer en beperkten voorraad, St. Domingo ord. 9 c.

RIJST. Kalm.

SPECERIJEN. Stil. Cassia werd met 34 a 35 c. en Nootmuscaat met 100 a 105 c. betaald.

KATOEN. Kalm en met onbeduidenden voorraad. 4 a 500 b. werden omgezet.

HARST met volle prijzen betaald.

VRACHTEN. Voor Engeland en het Europesche Binnenland onveranderd.

WISSELKOERS. Londen 9¾ a 9¾ pct. premie.

NEW BEDFORD den 1 Augustus.

OLIEN. Zuidzeetraan kalm.

WALVISCHBAARDEN. De omzettingen bestonden uit: 8000 ℔ Polar a 33¼ c. en 9000 ℔ a 30 c.

HAVANNA den 29 Julij.

SUIKER met beperkten omgang door de schaarschheid van schepen. Voor Rusland zijn 66,455 k. uitgevoerd. Voorraad in loco 200/m. k. en 50/m. te Matanzas. Totale uitvoer van hier en van Matanzas sedert 11 junij 759,500 k. tegen 834,000 in 1852.

KOFFIJ slechts met beperkten handel voor consumptie tot onveranderde prijzen.

VRACHTEN. Kanaal £ 3¼ a 3¾.

WISSELKOERS. Londen 10¾ a 11 °/₀ premie. Parijs 2¼ a 2¼ °/₀ disc. Antwerpen 2¼ a 2¾ °/₀ disconto.

Uitvoer van SUIKER van Havanna en Matanzas van 1 junij tot 29 julij 1852 en 1853:

	1852.	1853.
	—	—
Vereenigde Staten..............	274,700 k.	172,343 k.
Engeland........................	15,651 »	22,389 »
Cowes en Falmouth............	200,154 »	266,717 »
Oostzee..........................	45,739 »	45,119 »
Hamburg en Bremen...........	35,662 »	19,557 »
Holland..........................	14,648 »	4,262 »
België	28,586 »	14,001 »
Frankrijk........................	49,952 »	68,745 »
Spanje	115,514 »	92,015 »
Triest en Venetië..............	38,376 »	36,438 »
Italië	2,500 »	8,845 »
Verschillende havens..........	12,305 »	9,084 »
Totaal.......	833,787 »	759,515 »

PORT-AU-PRINCE den 23 Julij.

KOFFIJ iets lager en naauwelijks kan men d. 109 bedingen.

CACAO d. 50. Campêche d. 50; Katoen d. 108.

Marktberigten.

ROTTERDAM den 20 Augustus.

GRANEN. Rogge. 146 ℔ Odessa *f* 220.

SCHIEDAM den 20 Augustus.

GRANEN. Rogge, verkocht 149 ℔ Libau *f* 262 6/w.; 145 ℔ Coursche *f* 256 6/w. Gerst. 131 ℔ Libau *f* 223 kont.

Moutwijn, ...	per Ned. Vat zonder Fust	*f* 20. 50	zonder de belasting.
Jenever, ...	» » » » »	- 25. —	
» Amst. proef	» » » » »	- 26. 25	

AMSTERDAM den 20 Augustus.

GRANEN. Tarwe en Rogge tot verhoogde prijzen. Verkocht van Tarwe in Entr.: 130 ℔ bonte Poolsche *f* 366; in Cons.: 127 ℔ bonte Poolsche *f* 350, *f* 360; 128 ℔ ger. roodbonte dito *f* 332. Van Rogge: 120 ℔ Odessa *f* 220.

MIDDELBURG den 18 Augustus.

GRANEN, ZADEN enz. Even als voorgaande week was de aanvoer van Tarwe uit Zeeland en Walcheren zeer onbeduidend, en echter naar het scheen meer dan toereikend voor de behoefte, waardoor de prijzen weder 25 c. pr. mud zijn achteruitgegaan. Puike Zeeuwsche Tarwe (1852) *f* 9. 10, *f* 9. 50 a *f* 9. 75; mindere soorten *f* 8. 50 a *f* 9 naar deugd. Puike jarige Walchersche Tarwe (1852) *voor den regen binnen* *f* 10. 75; puike dito *f* 10 a *f* 10. 40; gewone soorten *f* 9. 25 a *f* 9. 90; Nieuwe Walchersche Tarwe (1853) bijna niet ter veil, enkele klusjes die getoond werden en puik waren bragten *f* 11. 25 op. Nieuwe Rogge zeer weinig ter veil en *f* 7. 90 a *f* 8 gekocht. Nieuwe Gerst zeer begeerd, en Winter voor *f* 6. 25 gekocht. Nieuwe Zomer *f* 5. 75 pr. mud. Walch. Witte en Bruine Boonen niet ter veil. Dito Paardenboonen *f* 7. 10 gekocht. Jarige Walch. Groene Erwten zijn voor *f* 8 verlaten. Nieuwe Walch. Groene Erwten zijn van *f* 8. 75 tot *f* 9. 25 gaarne gekocht; Groote dito *f* 10 a *f* 10. 25 gekocht. Boekweit zonder handel. De aanvoer van Koolzaad begint merkelijk op te korten; voor puik Zaad was veel vraag, en gaarne is daarvoor *f* 12. 50 pr. Mud besteed; een enkel partijtje heeft *f* 12. 60 opgebragt. Raapolie *f* 39, Patentolie *f* 41, Lijnolie *f* 35. 50 pr. vat.

Advertentien.

De Kamer van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam heeft ontvangen eenige berigten betrekkelijk den handel en den toestand van sommige havens in Australië, toegezonden door den Commandant van Zijner Majesteits Korvet SUMATRA, welke stukken voor belanghebbenden gedurende eenige dagen bij den Secretaris der Kamer ter visie liggen.

De Kamer voornoemd,
F. J. PLATE, *Vice-President.*
J. C. REEPMAKER, *Secretaris.*

GENERAL-SCREW-STEAM-SHIPPING-COMPANY
(*Incorporated by Royal Charter*).
MAANDELIJKSCHE DIENST
voor PASSAGIERS en GOEDEREN.

Van LONDEN en SOUTHAMPTON. naar *St. Vincent*, *Ascencion*, *Kaap de Goede Hoop*, *Point de Galle*, *Madras*, *Calcutta* en *Australië*, met Schroefstoomschepen, voerende de Koninklijke Maal en met uitmuntende Inrigting ten gerieve van PASSAGIERS.

DIENST TUSSCHEN
ROTTERDAM EN LONDON,
Voor GOEDEREN en VEE.
Het Engelsche Schroefstoomschip
N A T A L,
Kapitein WILLIAM WINTLE,
vertrekt **Woensdag 24 Augustus**, des morgens.

Adres bij de Agenten GEORGE LEVINGSTON en J. A. HOUWENS, te *Rotterdam*, en W. H. CAREY, 21 Marklane, te *Londen*.

Verloren in of in de omstreken van Gouda:

Een **ZAKBOEKJE**, met **Zilveren Slot**, waarin zich bevinden

Een BANKBILJET .... a ***f* 300.**
Een DITO .... - **- 200.**
Een DITO .... - **- 100.**
Een MUNTBILJET .... - **- 100.**

Benevens een LOT, zijnde N.° 365, in de **Verloting** *van* **Vee** *van de Tentoonstelling van Landbouw te Gouda* en AANTEEKENINGEN, voor den Vinder van geene waarde. De eerlijke Vinder, die hetzelve terug bezorgt aan het ***Commissariaat*** van ***Politie*** te ***Gouda,*** zal genereus beloond worden.

*** Iemand, in de nabijheid van Rotterdam, genegen naar elders te vertrekken, stelt zijn ruim en welingerigt **HUIS**, op een goeden Stand, met **Opstal van Bakkerij**, **Slijterij** en **Kruidenierswaren**, ***te HUUR*** of ***te KOOP.*** Adres met *franco* Brieven, letter B, aan het Bureau dezer Courant.

Men verlangt, dadelijk voor een jaar **Vast Werk**, een bekwamen **MANDEMAKERSKNECHT**, ongehuwd, van de Protestantsche Godsdienst. Hierop reflecterende adressere men zich met *gefrankeerde* Brieven aan *J. A. SCHALEKAMP*, Verwer en Mandemaker te Pernis, over Schiedam.

*** *J. L. VAN RIJSOORT*, Notaris, residerende Charlois, zal op Donderdag den 25 Augustus 1853, des voormiddags ten 10 ure, op de Bouwmanswoning, genaamd *Portland*, onder Rhoon, in het openbaar verkoopen: Eene aanzienlijke Partij **Opgaande IJPEN** en andere **BOOMEN**, liggende in de nabijheid van evengemelde Bouwmanswoning. Nadere onderrigting te bekomen bij den Rentmeester der heerlijkheden Rhoon en Pendrecht en ten Kantore van voormelden Notaris.

*** VERKOOPING
van MEUBELEN, HUISSIERADEN, enz.

VAN MARLE & DE SILLE zijn voornemens, ten overstaan van den Notaris WILLEM SIMON BURGER *W.Zoon*, op Maandag den 5 September 1853, op de gewone uren, aan het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade, te Rotterdam, publiek te verkoopen: Gemaakte JUWEELEN, GOUDEN HOROLOGIEN en ander gemaakt GOUD, eene aanzienlijke partij ZILVERWERK, PORCELEIN-, GLAS- en VERLAKTWERK, BEDDEN met TOEBEHOOREN, DEKENS, MATRASSEN, LEDEKANTEN met BEHANGSELS, KABINETTEN, SECRETAIRES, CHIFFONNIÈRES, BUREAUX, KASTEN, EET-, SPEEL-, LADE- en andere TAFELS, CANAPÉS, STOELEN, SPIEGELS, PRENTEN in LIJST en GLAS, PENDULES, VAZEN, FORTE PIANO'S, VLOERKLEEDEN, FOURNUIZEN, HAARDEN, BRANDKAST, MANGEL, KOPER, TIN en andere GOEDEREN meer, benevens fraaije BILJART met QUEUENRAK, QUEUEN, enz.; alsmede eenige BROEKEN- en VESTENSTOFFEN, enz. — Vrijdag en Zaturdag voor de verkooping van 10 tot 4 ure te zien.

Rotterdamsche Schouwburg.

MAANDAG 22 AUGUSTUS 1853:

ANNA VAN OOSTENRIJK, Tooneelspel, in vier afdeelingen, naar aanleiding van den Roman van *A. Dumas:* **les trois Mousquetaires,** voor het tooneel bewerkt door *Charlotte Birch-Pfeiffer*, en volgens het door aankoop verkregen handschrift in het Nederduitsch overgebragt door den heer *L. J. Veltman* (nooit alhier vertoond). Uithoofde der uitgebreidheid van het bovenstaande zal er geen Nastuk gegeven worden en de pausering plaats hebben na de 3de afdeeling.

Repertoire der week: *De Hertog en zijn Raad; de Vondeling van Nôtre-Dame; de Sprookjes van de Koningin; de Goudmaker; de Geleerde Vrouwen; eene Kamer voor twee Personen; Mauriëtte, de Menschenhater* en *de Waterdrager; een Nacht achter de Tralies*, enz.

Aanvang ten **7 ure precies.**

Balcon *f* 2. 10, Loges *f* 1. 50, Parterre *f* 1. 20, Gallerij *f* 0. 50.

DE BEROEMDE
PRINS EN PRINSES COLIBRI

zijn gedurende de Kermis ter bezigtiging, van des *morgens elf ure* tot des *avonds laat*, in hunne Fraaije Tent, geplaatst **naast de Fransche Kerk.** De Prins weegt 8 Ned. ponden.

!!! Nog maar Drie Dagen !!!

is er gelegenheid om de groote **REIS** mede te maken door

TYROL, ZWITSERLAND EN ITALIE.

(Hier kan een ieder zich vermaken en een genot van het **ware schoone** hebben.)

's Namiddags om **half 7** en des avonds om **half 9** ure, *in het Locaal op het* ***NIEUWE PLEIN,*** *bij de* **Schiebrug.**

CERTIFICAAT van *Neêrlands Kunstschilders.*

Het **CYCLORAMA** van eene Romantische Reis door *Tyrol*, *Stiermarken*, *Zwitserland* en *Italië*, door de HH. *Heil* en Geb. *Borgmann*, te Berlijn, geschilderd, is op de ll. 's Gravenhaagsche Kermis door de Ondergeteekenden bezocht, en zij bevelen met genoegen dit **Kunststuk**, hetwelk zoo vele schoonheden bevat, aan hunne Landgenooten ter bezigtiging aan.

C. KRUSEMAN. — B. J. VAN HOVE. —
S. L. VERVEER. — G. W. OP DEN HOFF. —
W. HOPPENBROUWER. — A. J. OFFERMAN.

Quirin Müller,
Uitvinder der Tableaux Vivants,

staande met zijne fraaije **Loge** *aan de* **Binnenwegschepoort.**

Door deze heb ik de eer het geëerd Publiek opmerkzaam te maken op de VOORSTELLING van HEDEN, Maandag 22 Augustus, in dewelke bijzonder zullen uitmunten **Zeven Allegorische Geschiedkundige TABLEAUX**, uit den tijd van den Tachtigjarigen Oorlog en van *Willem den Zwijger*. Alles breedvoerig op de Affiches te vermelden. Q. MÜLLER.

Salle „ROBIN."

GROOTEMARKT,
over het Bureau der ***Nieuwe Rott. Courant.***

SOIRÉES PARISIENNES ET FANTASTIQUES,
DE
M.ME ET M.R ROBIN,
Physicien de S. M. la Reine d' Angleterre.

Op HEDEN MAANDAG, en DINGSDAG en WOENSDAG ***tot zekere en finale SLUITING.***

Deze **drie Laatste SOIRÉES** zullen Gevarieerd zijn en zamengesteld uit de schoonste en meest bewonderenswaardige Proeven uit het Groot Repertoire van den Heer ROBIN. In deze Voorstellingen zal de onuitputtelijke **wonderflesch** herhaald worden.

Tweede Programma der DIAFANORAMA, benevens alle de nieuwe Vindingen, door den Heer ROBIN daargesteld. ***Aanvang 8½ ure.***

Te ROTTERDAM,
bij ARRENBERG & VAN REYN.